ՆՈՐԻՆ ՍՈՒՐԲ ՕԾՈՒԹՅՈՒՆ Տ. Տ. ՎԱՉԳԵՆ Ա. ՀԱՅՐԱՊԵՏԻ ՀԵՌԱԳԻՐԸ ԼԻԲԱՆԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱԳԱՀ ՆՈՐԻՆ ՎՍԵՄՈՒԹՅՈՒՆ Պ. ՔԱՄԻԼ ՇԱՄՈՒՆԻՆ ԱՆԹԻԼԻԱՍԻ ՎԵՐՋԻՆ ԻՐԱԴԱՐՁՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱՌՆՉՈՒԹՅԱՄԲ

Թույլ տվեք ողջունել զՁեզ և հայ ժողովրդի հավատքի դարավոր կեդրոն Ս. Էջմիածնին բերել Մեր բարեմաղթությունները և հայրապետական օրհնությունը Ձեր ժողովրդին և Ձեր այնքան գեղեցիկ երկրին:

Մանոր են Ձեզ Վսեմության այն ներքին հակամարտությունները, որ սկսած էին ծավալ ստանալ վերջին տարիներու ընթացքին Անթիլիասի միաբանության և Լիբանանի և Սյուրիո հայ ազգաբնակչության ծոցին մեջ նոր Կաթողիկոսի ընտրության կապակցությամբ:

Որպեսզի կանխենք խորացումը այդ հակամարտություններուն, Մենք անձամբ եկանք Անթիլիաս անցյալ փետրվարին, հույս ունենալով, որ Մեր ներկայությունը կրնա կրքերը մեղմել և ընտրությունը կատարել տալ օրինականության, համերաշխության և քրիստոնեական սիրո մթնոլորտի մեջ:

Դժբախտաբար հուսախաբ եղանք և վշտահար մնկենցանք Ձեր հյուրընկալ երկրեն, որովհետև գտնվեցան մարդիկ, որոնք չկարողացան հասկնալ Մեր հոգին և ոչ ալ Մեր գործի քրիստոնեական ոգին, անխղճորեն քաղաքական վերագրումներ ընելով Մեզի:

Մեր մեկնումեն հետո, փետրվար 20-ին, Անթիլիասի մեջ կատարվեցավ ոչ օրինական ընտրություն մը Ձարեհ եպիսկոպոսի վրա, որ Հայ եկեղեցվո եպիսկոպոսներու ժողովը հոչակեց անընդունելի, որով և մերժվեցավ անոր օծումը և Ձարեհ եպիսկոպոս չկրցավ Կաթողիկոս դառնալ: Այդ օրեն սկսյալ Մենք բազմիցս կոչ ըրինք հախկին Տեղապահ Խորեն եպիսկոպոսին՝ հրավիրելով, որ օրինականության մեջ մտնեն և ենթարկվին Հայ եկեղեցվո հոգևոր հեղինակության և միության ոգիին, սակայն ամեն անգամ գտնվեցանք մերժումի կամ լռության առջև:

Որպես հետևանք այդ աննախընթաց հոգևոր հակակարգապահական կեցվածքին, Խորեն եպիսկոպոսի դեմ կրոնքոնեն և Ձարեհ եպիսկոպոսի ընտրությունը ոչ օրինական և անընդունելի կգտնեն Անթիլիասի Աթոռի մնացյալ հինգ եպիսկոպոսներեն շատը և միաբանության մեծամասնությունը, Ս. Երուսաղեմի և Կոստանդնուպոլսո Հայոց Պատրիարքական Աթոռները, Հայ եկեղեցվո բոլոր 27 եպիսկոպոսները բացի մեկեն, և վերջապես գրեթե ամբողջ հայ հավատացյալ ժողովուրդը:

Այս բոլորեն հետո տեղեկացանք, թե Կիլիկիո Աթոռին միաբանական ժողովը 23 հուլիսին օրինական մեծամասնությամբ նոր Տեղապահ ընտրած է գերաշնորհ Տ. Խաչ արքեպիսկոպոսը: Սակայն աննեազանները և ոչ օրինականները բռնի ուժով և վայրագ միջոցներով, շարք մը միաբաններ մարմնապես ալ

վիրավորելով, սարսափի մթնոլորտ մը ստեղծած են Անթիլիասեն ներս, որպեսզի նորընտիր Տեղապահը չկարողանա իր իշխանությունը գործադրել, և այս բոլորին իբրև հետևանք, ոստիկանությունը ստիպված է եղած միջամտելու և խնդիրը հասած է պետական արդարադատության առաջ:

Տեղեկանալ այս բոլորի մասին Մեզ համար մեծ վիշտ է:

Որպես Մայրագույն Պատրիարք և Կաթողիկոս Ամենայն Հայոց Մենք իրավունք և պարտականություն կնկատենք Ձեզ Վսեմության բարձր ուշադրության հանձնել.

ա) Որ գերաշնորհ խադ արքեպիսկոպոսը Մենք կճանչնանք որպես օրինավորապես ընտրված Տեղապահ Կիլիկիո Կաթողիկոսական Աթոռին:

բ) Որ Զարեհ եպիսկոպոսը ոչ Կաթողիկոս է և ոչ ալ Տեղապահ, և զուրկ ուրեք հոգևոր վարչական իշխանությունեն: Կաթողիկոսի իշխանությունը և շնորհը կրխին միայն Աստուծո ողորմությունեն Ս. Հոգվո ներգործությամբ, կանոնական ձեռնադրությամբ և Սրբոյոյս Մեռոնի օծումով: Ընտրությունը, նույնիսկ երբ օրինական պայմաններու մեջ եղած ըլլա, ուրիշ բան չէ, երբ ոչ թեկնածության մը առաջադրությունը՝ ներկայացված Եկեղեցվո նվիրապետության հոգևոր իշխանության:

Միաժամանակ կոչ կընենք պետության ղեկավարի Ձեր բարձր գիտակցության, որ Ձեր հեղինակությամբ և արդար ու բարյացակամ աջակցությամբ օգնեք Հայ Եկեղեցիին և հայ հավատացյալ ժողովրդին, որ հնարավոր շափով շուտ Անթիլիասի Հայոց Կաթողիկոսության Աթոռին մեջ վերահաստատվին Տեղապահ խադ Աշապահյան սրբազանի և միարանության օրինական իշխանությունը և ներքին խաղաղությունը:

«Շնորհք և խաղաղութիւն Ձեզ ի Տեառնէ»:

Վ Ա Զ Գ Է Ն Ա.
ԾԱՅՐԱԳՈՒՅՆ ՊԱՏՐԻԱՐՔ ԵՎ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ
ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ

13 օգոստոս 1956
Ս. Էջմիածին